

Bijlage 1 – Antwoorden op vragen van het lid Vermeer (BBB) aan de minister van Financiën over de mislukte verkoop van TenneT Duitsland (ingezonden op 26 juni 2024 met kenmerk 2024Z11326)

Vraag 1

Kan de minister toelichten hoe volgens hem de financieringsbehoefte bij TenneT op korte termijn het beste zou worden ingevuld?

Antwoord 1

In de Kamerbrief waarmee wij u deze antwoorden aanbieden gaan wij in op hoe de financieringsbehoefte van TenneT het beste kan worden ingevuld op zowel de korte als de lange termijn. Voor de korte termijn geldt dat wij voornemens zijn TenneT een aanvullende overbruggingslening te verlenen om er zorg voor te dragen dat TenneT kan blijven investeren. De overbruggingslening wordt aan uw Kamer voorgelegd bij de Begroting 2025 van het ministerie van Financiën.

Vraag 2

Kan de minister toelichten of en zo ja welke verplichtingen vanuit de overheid hieraan ten grondslag liggen?

Antwoord 2

Zoals nader toegelicht in de Kamerbrief waarmee wij u deze antwoorden aanbieden wordt de kapitaalbehoefte van TenneT veroorzaakt door de grote investeringsagenda van TenneT. TenneT investeert in energie-infrastructuur binnen wettelijk gereguleerde kaders. Dit hangt samen met de wettelijke verplichting voor TenneT om te voorzien in een dekkend elektriciteitsnetwerk en een betrouwbare elektriciteitsvoorziening in Nederland en een deel van Duitsland. Hierbij worden ook de plannen rondom Wind op Zee vanuit de respectievelijke overheden meegenomen.

Periodiek bepaalt TenneT welke investeringen nodig zijn om aan de wettelijke verplichting te voldoen. Dit volgt een wettelijke 2-jaarlijkse cyclus waaruit voor Nederland een officieel Investeringsplan met een horizon van 10 jaar wordt vastgesteld. In Duitsland wordt vergelijkbaar hieraan samen met de drie andere Duitse hoogspanningsnetbeheerders het Netzentwicklungsplan opgesteld. Met deze plannen biedt TenneT inzicht aan de samenleving in wanneer welke uitbreidingen of onderhoudswerkzaamheden zullen worden uitgevoerd.

Het Investeringsplan en het Netzentwicklungsplan worden in de markt geconsulteerd en daarna getoetst door de Autoriteit Consument en Markt en het ministerie van Klimaat en Groene Groei in Nederland en het Bundesnetzagentur in Duitsland. Na toetsing is TenneT wettelijk verplicht de investeringen te doen. In Duitsland worden de projecten uit het Duitse investeringsplan tevens vastgelegd in het Bundesbedarfsplangesetz.

Vraag 3

Is daar ook een termijn aan verbonden die voortvloeit uit een wettelijke verplichting?

Antwoord 3

In het Investeringsplan en het Netzentwicklungsplan zijn termijnen opgenomen wanneer investeringen naar verwachting worden gerealiseerd. Voor eventuele vertragingen is een deugdelijke motivatie nodig. Als TenneT projecten doelbewust en zonder deugdelijke motivatie vertraagt, kan dit leiden tot een schending van de wettelijke plicht en sanctionerend optreden van de bevoegde toezichthouder.

Vraag 4

In hoeverre kunnen de investeringsbehoefte voor TenneT en de gedeelde inkomsten voor de Nederlandse staat door de misgelopen verkoop van de Duitse tak gedekt worden door een verhoging van de nettarieven voor de Duitse afnemers, waardoor we deze eenmalige tegenvaller ombuigen naar een structurele bron van inkomsten?

Antwoord 4

TenneT opereert in gereguleerde markten waar de tarieven worden vastgesteld door de toezichthouders. In Duitsland betreft dit het Bundesnetzagentur. TenneT of de Nederlandse staat gaan dus niet over de Duitse nettarieven.

Vraag 5

Was het inboeken van de verkoopopbrengst een voorbarige actie volgens de minister?

Antwoord 5

De onderhandelingen over de volledige verkoop van TenneT Duitsland zijn mede op verzoek van de Duitse staat gestart. Daarmee is er vanaf het begin af aan vertrouwen geweest in een succesvolle transactie. Ook toen de begrotingsproblematiek bij de Duitse staat voor vertraging zorgde, hebben wij telkens signalen gehad van de Duitse staat dat het aannemelijk was dat de volledige verkoop van TenneT Duitsland zou gaan slagen. De ramingen in de begroting waren daarmee de op dat moment meest realistische inschatting.